

Achterwielsloepen

De achterwielsloepen 56, 63, 71 en 75 dienden steun verlenen bij de bewaking en de verdediging van de plassen en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Door de geringe diepgang wegens het ontbreken van een schroef waren deze ideaal voor de hen toebedeelde taak. Indien deze verdediging onhoudbaar zou worden, dan dienden ze naar Loenen vertrekken om bij de Stelling van Amsterdam te gaan helpen.

Van 16 April tot 31 Juli 1914 werd de achterwielsloep 71 in gebruik genomen voor de oefeningen der zeemiliciens-hulpmachinisten. Bij de mobilisatie werden de kanonneerboot Xjord, stoomsloep 52 en achterwielsloep 71 hierbij aan de werfdivisie onttrokken. Aan alle toegevoegde vaartuigen had het gewone onderhoud plaats.

Een hekwieler was een stoomsloep voor ondiepe rivieren en meren en werd voortbewogen door een scheprad over de volle breedte achter het schip. Het schip was aan de zijkanten bepantserd met platen en schietsleuven voor de mariniers en of landingsdetachement. De foto toont de Stoomschip achterwielsloep No. 16 van de Koninklijke Marine bij Landsmeer met een veeschuit er achter bij een overstroomt landschap in 1916. mogelijk was het een vaste standplaats van deze sloep en komt Landsmeer op andere foto's terug.

In Buiksloot, Nieuwendam, Schellingwoude en Broek-in-Waterland zijn, onder opperleiding van kapitein Quack, militaire detachementen gevestigd, wier opdracht is, ter aanvulling van de politiematregelen door het burgerlijk gezag genomen, patrouillediensten te doen. In Broek-in-Waterland beschikt dit detachement o.a. over een „hekwieler" der Marine. Het watersnood-detachement. Commandant Huizinga met zijn manschappen, die vanuit het centraalpunt Buiksloot door het gehele overstroomde gebied hulp verleent. Met de hekwieler der Kon. Marine (achteraan) werden vele personen gered.

Met het oog op diefstallen in Zunderdorp en Ransdorp zijn in die plaatsen marechaussees gestationneerd. Een „hekwieler" van de marine heeft zich naar Landsmeer begeven om daar eveneens maatregelen te nemen.

In 't Noordeinde van Landsmeer is reeds ingebroken in 't café van den heer Bakker en

worden vele meubelen, enig geld en spiritualiën vermist. Bij een anderen bewoner is het geld uit den muntmeter verdwenen en zijn enige fietsen gestolen. Tussen Buiksloot en Schouw is een boerderij zoo goed als geheel leeggeplunderd. Om erger te voorkomen, heeft de burgemeester van Landsmeer de met verlof aanwezige militairen gerequireerd, welke nu bijgestaan door de veldwachters, nachtwachts en een „hekwieler" der marine politiediensten verrichten.

Gistermiddag geraakte de hekwieler der marine, die naar Kandsorp was geweest, doordat het roer defect was geworden, te Buiksloot aan lager wal. Dit tusschen de gereformeerde kerk en de pastorie. Men moest de kerkpoort doorzagen om het vaartuig te bevrijden.

Maar op het uur, dat de Koningin aankwam, werd dit algemene verhuizingstransport over den polderdijk even stopgezet. Enkele rijksveldwachter- hadden een gedeelte van den dijk afgezet en te midden van de Landsmeerder bevolking, welke uitgelopen was, om onze vorstin te begroeten, stond de burgervader van deze gemeente en van Buiksloot, de heer J. M. van Beek. Toen de Koningin uit de auto, welke over Buiksloot gereden was, stapte, klonk er hartelijk gejuich. Onder aan het aflopend pad lagen enige schuiten met aanhangende motoren en een hekwielsloep van de marine, welk type vaartuig thans zulke uitstekende politiediensten op de overstromde polders en in de vaarten doet.

Eerst vertrokken twee sloep waarin kapitein Quack en de luitenant-ter-zee Heilbron plaats namen, en weldra pufte ook de buitenboorden motor aan een kleinen boeier, waarin de Koningin plaats genomen had. Over de watervlakte boven een landweg pufte de kleine flottielje weg in de richting van Landsmeer, langs de telegraafpalen en tussen hekken door. Er achter voer de „hekwieler", onder bevel van adelborst 1e klasse Karsdorp, ter begeleiding. De vaart door den ondergelopen polder duurde bijna anderhalf uur. 'Soms kwam men zoo dicht over den grond, dat de raderen van den hokwieler vlak over het gras sloegen. Bij het gemeentehuis van Landsmeer, waarvoor een pad nog droog ligt, werd aangelegd. De Koningin bezocht verder de kerk, nog gevuld met koeien, een paar geiten en paarden, en ook de school tot verschillende boeren sprak de Koningin. De ontvanger en het hoofd der school waren in het gebouw aanwezig. In het door water omringde dorp woonden nog een paar honderd mensen. Door het „echte water" langs de Twisk keerde de flottielje terug, en toen men de dijk met de groene huisjes naderde, werd de verhuizing weer in den steek gelaten en liep ieder naar de plek, waar onze vorstin aan wal stapte. Boeren en vrouwen liepen weg van de kratten met kippen of van de kasten en stoelen, die uit de platte schuitjes naar droge oorden vervoerd werden.

Stelling van Den Helder

Bij de Stelling van Den Helder begon de taak van de Koninklijke Marine al om vijandelijke schepen te beletten de Zuiderzee op de varen om Amsterdam vanaf het IJ te bombarderen of een landing uit te voeren. De hoofdtaak van het Zuiderzee-flottielje was om vijandelijk troepenvervoer over de Zuiderzee te voorkomen en de kom van de Zuiderzee te verdedigen. Daarmee werd de zeezijde van de IJssellinie, Grebbelinie, Nieuwe Hollandse Waterlinie en Stelling van Amsterdam gedekt.

